

Ve spárech múzy
Tomáš Martou

GOLDEN DOG

*Ve spárech múzy
Tomáš Martou*

2024

GOLDEN DOG

Ve spárech múzy

Text © Tomáš Marton, 2024

Ilustrace obálky © Pavel Pavelka, 2024

Grafické zpracování a sazba: Michal Březina

Redakce: Veronika Fiedlerová

Korektura: Barbora Vaňková

Sazba eknihy: David Konečný

Předmluva: Kristina Haidingerová

Vydalo nakladatelství Martin Štefko – Golden Dog v roce 2024

Svatojanská 703, Velešín, 373 82

www.goldendog.cz

1. vydání

Vytiskla PRINT GROUP sro

71-004 Szczecin, ul. Cukrowa 22

Polsko

ISBN 978-80-88635-87-1

ISBN 978-80-88635-88-8 (PDF)

ISBN 978-80-88635-89-5 (ePub)

ISBN 978-80-88635-90-1 (MOBI)

PŘEDMLUVA ANEB O TROCHU VÍC ZNEPOKOJIVÉ FANTAZIE DO ZNEPOKOJIVÉ DOBY

Fantazie sahá stejně hluboko do lidské historie jako paměť. To ona od pradávna dávala věcem a událostem smysl. Ale ani dnes, když už umíme spoustu úkazů a smysl mnoha věcí vysvětlit, její síla a přínos nezeslábl. Neumíme zdaleka vysvětlit vše a s novými poznáními odhalujeme další tajemství, což jitří lidskou představivost do nových výšin. Jistě, najdou se lidé, kteří si její pomocí jen vypomáhají při běžných činnostech. Pak jsou tu ale také vědci, vynálezci, skladatelé, výtvarníci, básníci a prozaici. Někteří tvoří z přetlaku myšlenek a nápadů v reakci na nějaké téma, které je dráždí, jiní do světa fantazie unikají před realitou, aniž by tvořili. A pak jsou tu lidé jako autor knihy, již právě držíte v ruce. Tvůrci, kteří sypou povídky takřka z rukávu. Stačí podnět z okolního prostředí, nápad, který přišel zcela nečekaně – mnohdy ne v právě vhodnou dobu – nebo vzpomínka na sen... A sny jsou zapeklitá věc. Člověk se uprostřed noci probudí, dušuje se, že si onen skvělý nápad zapamatuje, ale po probuzení nic. Pokud se noční múza ozve znovu, už honem šmátráme po mobilu či zápisníku, abychom zachytili alespoň pár důležitých slov. Jenže je noc a tma, mobil se válí kdovídkde a zápisník už za měsíce nepoužívání podlehl prachovým příkrovům. Někdy ale přece leccos utkví. A někdy to skutečně stojí za to. Denní snílci na tom také nejsou

vždy nejlépe. Múza může zaútočit nečekaně i na těch nejméně vhodných místech, a telefon nebo počítač aby člověk pohledal. Potřeba psát s každou hodinou či dnem sílí, jenže příležitost uniká ve víru povinností a múza mizí. Budu-li citovat autora: „Otočil jsem se kolem dokola a očima hledal, co se najít nedalo.“

Tomáš Marton patří mezi ty šťastnější. Pro nápady rozhodně nechodí daleko a příležitost tvořit mu život také nadělil. Ale možná i nějakou tu bolestivou lekci. Od doby, kdy debutoval v antologii HorrorConu **Může se to stát i vám**, ušel kus cesty. Povídky v tomto svazku to dokazují. Jsou žánrově různorodé, ale ať už jde o vynikající sci-fi příběhy **Písečná bouře** nebo **Světlo**, či hororové texty **Vlákna**, **Škvíra** či **Soused** – všemi jako vlhká temnota do opuštěného sklepa prosakují znepokojení, sarkazmus i (byť spíše ironické) odlehčení. Do záplavy knih přidává Tomáš Marton svojí trochou tíseň dnešního světa a člověka. Lze v ní nalézt i světlo na konci tunelu? To už se musíte přesvědčit sami.

Kristina Haidingerová

ŠKVÍRA

1

Nečekal jsem, že se ve svých pětadvaceti budu do svého rodného domu vracet s takovým strachem. Dobře ukrývaným, iracionálním a mnoho let nepoznaným strachem. Nejsilnějším se stal moment, kdy jsem stál tři metry od vchodových dveří. Napadlo mě, jestli tam stále je. Škvíra.

Překvapil jsem sám sebe. Chtěl jsem tu myšlenku z hlavy úplně vytěsnit, protože to kvůli ní jsem dopadl tak mizerně. Přesto jsem tu stál, a místo abych pomyslel na tátu, který už na mě čekal, můj mozek mi nabídl věc, díky níž jsem byl několikrát v léčebně a nesčetněkrát u psychologa. Psychiatra už nepočítám, protože návštěvy u něj se staly mým životním údělem. Jednou za dva měsíce jít pro prášky mě však nezabije.

Chvilku jsem váhal, než jsem zazvonil, i když byl můj příjezd domluvený předem. A když jsem tak učinil, málem mi vyhrkly slzy do očí.

Já se fakt vracím domů!

Dveře se otevřely a tam stál on. Člověk, jenž mě vychoval. Sám, bez mé matky, která zemřela, když mi bylo pět. Za posledních deset let jsme se viděli jen několikrát při jeho krátkých návštěvách v léčebně a následně na školním internátě, kam jsem šel v patnácti. Našel jsem si přátele a naučil se žít se

svou nemocí. S tátou jsme však téměř nekomunikovali. I proto mi tahle chvíle přišla doslova magická. Byl to pořád on, jen léta se na něm podepsala. Měl dva roky po padesátce, vypadal však o pár let starší a začínal se hrbit. Milionkrát jsem měl na něj vztek a byl zklamaný, že náš vztah skončil tak bídně, ale v tuhle chvíli jsem ho hrozně litoval. Manželka mu umřela příliš brzo a syn se zbláznil.

„Ahoj. Co stojíš jak solnej sloup, pojď dál.“

Ta věta zněla vesele, ale tátovi se trásl hlas.

Vešel jsem dovnitř, automaticky se vyzul a boty dal na místo, kam vždycky – pěkně vedle starého peřináku, který jsme na chodbu vynesli někdy před třinácti lety. Nové pantofle na mě čekaly hned vedle.

„Koupil jsem je, abys tady měl v čem chodit,“ řekl táta a pozval mě do kuchyně. Uvařil kávu a dostal jsem domácí bábovku.

Člověk by čekal, že otec a syn, kteří se viděli tak sporadicky, se zasypou otázkami, ale my mlčeli. Leželo mezi námi tolik nevyřčeného.

A za všechno může Škvíra.

„Vypadá to tady prakticky stejně jako...“

„... před deseti lety,“ dokončil za mě táta. „Jo, nic jsem neměnil. Nebyl důvod a motivace. Pro koho bych to dělal?“

„To chápu,“ řekl jsem tiše. „Co Aida?“

„Pošla před třemi lety. Byla mojí poslední radostí,“ řekl chladně táta, ale uvnitř toho chladu byla ohromná sklíčenost. Možná to znělo i jako výtky, možná na mě měl vztek, ale za všechno mohla Škvíra.

„Tati, hele já–“

„Nic neříkej. Sedme chvíli jako rodina.“

A tak jsme seděli a mlčeli.

Panovalo mezi námi ozdravující ticho a já za něj byl vděčný.

* * *

„Překvapilo mě, když jsi zavolal,“ řekl najednou táta.

„Chtěl jsem tě vidět.“

„Proč ne dřív?“

„Odvážil... jsem se až teď.“

Tátu asi má odpověď trochu zklamala.

„Bál ses? Co bych ti asi tak udělal?“

Chtěl jsem namítnout, že by mě poslal zpátky, ale to by znevážilo celý význam mé návštěvy. Navíc on mě do léčebny neposlal. Jen mě nechal vyšetřit, protože si se mnou nevěděl rady, a pak doktor řekl, že jsem nemocný.

„Vím, že nic, ale prostě jsem se styděl. Celá ta věc se *škví*—“

„O tom ani slovo.“

„Je tam ještě?“ zeptal jsem se, aniž bych chtěl.

„O tom už ani slovo! O tý prokletý věci se nebudeme bavit.“

„Dobře, omlouvám se. Chci, abys věděl, že jsem už v pořádku a vedu normální život.“

„To jsem rád.“

* * *

Po kávě jsem vyšel do patra, kde býval můj pokoj a kdysi tu bydlela babička. Vysoká chodba, červený koberec a dveře starší než já. Táta tu musel uklízet, protože nikde nebyla ani pavučina a prach by člověk taky hledal mikroskopem. V bývalém babiččině bytě stál masivní nábytek, avšak ty dvě místnosti, ve kterých žila, zůstaly tiché a strohé. Hrozně mě překvapilo, že vše vypadalo tak nezměněné. Takhle jsem

si domov pamatoval. Jako by se tu zastavil čas. Oba pokoje zůstaly jen tichými svědky dávných časů.

Nostalgie mě chytila za srdce, sotva jsem otevřel dveře do svého pokoje. Táta nezměnil nic.

„Snažil jsem se, abys přijel do čistého. Proto jsem tu důkladně vysál, utřel prach a umyl okna,“ řekl táta a ve mně hrklo.

„Krucí, já se lekl.“

„To bys neměl, jsi tu doma. Přinesl jsem ti povlečení.“

Knihovna na svém místě, stejně tak skříně i stůl. Dřív na něm stál monitor počítače, ale ten táta ještě před mým odchodem vyhodil. Říkal, že právě tyhle blbosti mi poškodily mozek. Tenkrát hledal důvod mého šílenství a napadala ho spousta věcí. Počítač se stal jednou z nich.

Pousmál jsem se. Ve skříních ležela moje stará trička a kalhoty z doby, kdy jsem musel odejít. Tedy když mi bylo patnáct. Vznikl tu můj vlastní skanzen. Položil jsem na stůl notebook a rozhodl se jít podívat ven.

Dvůr zel prázdnotou. Aidu připomínal jen kříž s jejím jménem u betonového plotu. O zahradu se táta nestaral. Jen hlína a nějaký ten plevel. Vítr rozháněl prach z jedné strany dvora na druhý a já viděl prastarý zablácený míček, se kterým si kdysi Aida hrávala. Cítil jsem smutek.

V domě nezbyvalo nic dalšího k vidění.

Chybělo jen podívat se do sklepa.

Je tam? Určitě tam bude!

V chodbě mezi schody do patra a dveřmi na dvůr se nacházel vchod do sklepa. Jen metr a půl vysoké dřevěné, podomácku vyrobené dveře vypadaly už značně sešle. Člověk by se bál na ně vůbec sáhnout, aby se nerozpadly.

Otevři.

Díval jsem se na kliku a de facto jsem ji hypnotizoval. Vybavilo se mi, jak jsem tu stával jako dítě, někdy v osmi. Sklep mě vábil dolů ke *Škvíře*. Pokaždé jsem váhal a vždy jsem šel. Nyní však ne. Táta na mě zavolal, že večere je hotová.

* * *

V televizi běžel hokej. Táta se díval, já jedl chleba s paštikou.

Chtěl jsem se zeptat, chtěl jsem to vědět a chtěl jsem se tam podívat.

Ale táta řekl, ať o tom nemluvím.

„Jaký to máš v práci?“ zeptal se na konci třetiny.

„Jo, dobrý. Nenadřu se a baví mě jezdit s ještěrkou. Prostě klídek.“ Pracoval jsem jako skladník v jedné malé firmě. Plat nic moc, ale dobrá atmosféra na pracovišti.

„Máš nějakou holku?“

„Ne.“ Za tím jedním slůvkem se skrývalo mnoho zklamání a večerů v osamocení, kdy jsem si říkal, že k sobě na celém světě nemám protějšek. Jsem příliš... ovlivněn.

A za všechno může ta Škvíra.

„Škoda. Už máš věk na děti.“

„Já vím.“

Po krátké pauze se na mě táta otočil a zadíval se mi přímo do očí.

„Pořád na ni myslíš?“

Věděl jsem přesně, na co se ptá.

„Jo, nejde to vymazat.“

„Tak hlavně nechoď dolů. Jasný?“

Mlčel jsem. Já se snažil. Opravdu.

2

Nostalgie. Celý tenhle můj návrat sem je jedna velká nostalgie. A já nevím, zda je to to, co jsem chtěl.

Ale co jsem čekal? Že táta bude veselý a šťastný, že mě tu má, a bude ignorovat, co se stalo? Přesněji řečeno, co se stalo se mnou?

Zíral jsem z postele na strop. Tak jako malý. Byla to zvláštní léta. V osmi jsem objevil Škvíru. Ne, že by tam dřív nebyla, ale nevšímal jsem si jí. Až potom jednou, když mě táta poslal pro něco do sklepa, jsem se na ni zaměřil. Pamatuji si jen útržky, ale naprosto přesně vím, že mě napadlo: Tam někdo je.

Také si vybavuji, jak jsem obličejem nalepený na dřevěné stěně a jedním okem se snažím zahlédnout, co je na druhé straně. Nikdy nebylo vidět nic jasně, ale všiml jsem si pohybu. Pak přišel úlek.

Z čeho?

Pohyb, divný pocit, že se někdo skrz Škvíru dívá, a cítil jsem zápach.

Vstal jsem z postele zcela automaticky. Věděl jsem, že táta mi tam zakázal jít, ale já prostě chtěl. Hrozně moc.

Jsem už dospělý a se vším srovnaný. Je to prostě jen popraskané dřevěné obložení. Jenom se podívám.

Vzal jsem si baterku a šel dolů. Nechtěl jsem rozsvěcet na chodbě, i když táta už nejspíš spal. V přízemí jsem mrkl do dveří tátova bytu, zda se u něj nesvítí. Tma. Táta spal.

Opatrně jsem otevřel dveře do sklepa, abych nenačlal hluk, a vešel dovnitř. Ve sklepě jsem rozsvítil a schůdek po schůdku sestupoval dolů. Jako bych se stal zase dítětem. Panovalo tu chladno a já se otrásl zimou.

Třináct schodů. Sklep samotný měl na výšku dva metry a stěny byly dlouhé jen o něco málo víc. U dvou z nich stály regály a v nich měl táta uskladněné flašky s vínem. V pravém rohu jsem viděl basu piv a nějaké haraburdí. Pravá stěna zůstala holá. Nikdy nás před ni nenapadlo něco dát. I táta měl před onou stěnou respekt. Možná taky něco viděl, ale i kdyby, tak by to nepřiznal. Nechtěl být za blázna. Stěna byla z dřevěných prken. Jedno vedle druhého, natlučené natěsno k sobě.

Mezi dvěma prkny však zůstala mezera. Jako by prkna praskla a odhalila tak uzoučký pruh, skrz který se dalo podívat. Škvíra vypadala větší, než jsem si ji pamatoval.

Proč je větší?

Díval jsem se na ni. Nevím, jak dlouho.

Fascinovala mě a já se rozmýšlel.

Podívat se, nepodívat se.

Jsem už přece zdravý. Šlo jen o dětskou představivost.

Přitiskl jsem pravé oko ke Škvíře a podíval se dovnitř.

Tma.

Jasně, co jsem čekal?

Chvilku jsem se díval do černočerného prostoru a poslouchal ticho.

Cítil jsem vlhké dřevo a zatuchlinu.

„...“

Nebyla tam až taková tma a ani úplné ticho.

„... a...“

Málem se mi zastavilo srdce. Slyšel jsem nějaký šepot. Možná. Ale zcela určitě zřetelné „a“.

Viděl jsem nějaký stín? Obrys něčeho?

„... ma.“

Hlas. Jasně jsem slyšel něco jako slovo nebo slabiku. Slabý, téměř nepostřehnutelný hlásek.

„Haló, je tam někdo?“

Jedna z těch vět, co jsem slyšel ve špatných hororech. Ale prostě ze mě ta otázka vypadla zcela samovolně.

„Sama.“

„Cože? Já nerozuměl,“ řekl jsem a očima spatřil pomalý pohyb.

„Sama. Klíče. Strach.“

Jako by dotyčný nemohl mluvit víc nahlas, a já tak pořád úplně nerozuměl. A pokud jsem rozuměl dobře, pak jsem nechápal, co slova přesně znamenají.

„Kdo jsi? Co tam děláš?“

Věděl jsem, že se asi neptám dobře. Ten někdo na druhé straně byl vystrašený. Přitiskl jsem ke Škvíře ucho a hned leknutím málem upadl. Do prken začal někdo bušit a já myslel, že mi praskne hlava.

„Klíče! Ven!“ řekl neznámý, tentokrát velmi nahlas, jako by mluvil přímo do díry ve stěně.

Vykřikl jsem. Někdo stále bušil do stěny a nade mnou se objevilo světlo.

„Co jsem ti do hajzlu říkal?!“ zařval otec ještě na schodech. „Že sem nemáš lézt, kurva!“

Bouchání do stěny ustalo.

„Vypadni k sobě do pokoje a zítra si o tom promluvíme.“

„Někdo tam je!“

„Je tam jen tvůj pomatenej mozek!“

„Já nejsem blázen. Beru prášky a je mi fajn.“

„Zdravej člověk nesedí půlku života u stěny a neříká, že z ní slyší hlasy!“

„Copak ani teď ji nevidíš?“

„Nic tam není!“ křičel otec.

„Tak se pojď podívat blíž! Vždyť je přímo tady a větší než dřív!“ říkal jsem zoufale a ukazoval na místo, kde se na mě šklebila Škvíra.

„Okamžitě vypadni do svého pokoje, nebo tě tam odtáhnu po zlým,“ procedil táta skrz naštvaná ústa a bylo hotovo.

„Sem už nevolez!“ řekl důrazně, když jsme opouštěli sklep.

Oba jsme byli naštvaní, ale nemělo smysl se hádat, a tak jsem šel spát.

Usnout se mi samozřejmě nepovedlo. Pořád jsem myslel na to, jaký mají smysl ta slova. Jaký?

Sama. Klíče. Strach.

3

Zase další injekce. Víc prášků, mnohem víc!

Vysvětluju jim, že jsem ji tam nechal.

„Ona je za tou škvírou!“ křičím na ně.

Jehla se mi noří do žíly a já vím, že se mě snaží jen umlčet. Prý jsou to jen bludy.

Vzbudil jsem se propocený a s nejasným pocitem, že někoho postrádám.

Někoho jsem dole ve sklepě nechal.

Zdál se mi sen o tom, jak mě jako dospívajícího odvezli na psychiatrii. Měl jsem jeden ze svých záchvatů. Chtěl jsem rozdrápat dřevěnou stěnu ve sklepě.

Ty sny mě unavovaly a pořád se vracely. Léčebnám a psychiatrům můžu být vděčný, že mě postavili na nohy, ale pro dospívajícího člověka to bylo i tak peklo. Zůstaly mi hrozné vzpomínky. Především pak na nejhorší stavy, kdy jsem blouznil, a léky nezabíraly.

Prášky jsem bral pořád a poctivě, jak mi je doktor předepsal. Mám ale pocit, že mi za ta léta zatemnily mozek. Hlavně zapomínám. Jako bych měl v hlavě velkou díru, kam zmizela spousta informací. Třeba o mé mámě.

Jak máma umřela? Na rakovinu, nebo ji srazilo auto? Táta mi to řekl, ale už si nevzpomínám.

Chtěl jsem se ho zeptat, ale nerad bych otevíral staré rány.

Dal jsem si sprchu a pak si sedl na gauč s tím, že si něco přečtu. Nedokázal jsem se soustředit, protože jsem přemýšlel o mámě. Mrzelo mě, že si ji vlastně pořádně nepamatuju. Chtělo se mi brečet.

Udělal jsem si čaj a nasnídal se. Táta byl pryč, nejspíš v obchodě.

Rozhodl jsem se trochu projít. Vyšel jsem z domu a naproti se otevřely dveře. Pan Hynek se někam chystal. Doufal jsem, že si jméno pamatují dobře. Byl to už starší pán a jeho šedivé vlasy mi dávaly za pravdu. Nosil světle hnědé plátěné kalhoty a kabát stejné barvy. A jako vždy, když jsem ho potkal, mu něco chrastilo po kapsách. Ten cinkot si pamatuju z dětství. Pozdravili jsme se a já šel dál směrem do parku. Naslouchal jsem zvukům ulice a následně i parku. Děcka si hrála na prolézačkách a ptáci poletovali nad korunami stromů.

Hodina procházení stačila a já šel domů. Čekal na mě v obýváku.

„Co to mělo v noci znamenat?“ zeptal se našťavaně a díval se před sebe.

„Promiň, byl jsem jenom zvědavěj.“

„Co jsme si domluvili? Že už do sklepa nikdy nepůjdeš. A co ty uděláš první noc? Vlezeš tam.“ Pořád se díval před sebe a mě to znervózňovalo.

„Omlouvám se, tati.“

„Vzal jsem tě zpátky, protože jsem si myslel, že jsi normální, ne abys mi zas připomínal sračky z minulosti.“

Nevěděl jsem, co na to říct. Naštval se. Hodně. Tak, jak to uměl jenom on. Všichni mu ublížili. Všichni! On je oběť. Manželka zemřela a syn je magor.

„Co se stalo s mámou?“ vyhrkl jsem.

To tátu evidentně rozhodilo, protože otevřel ústa, ale zvuk z nich nevyšel. Až po chvíli.

„Cože? Co to je za otázku?“

„Často na ni myslím, ale... skoro nic si nepamatuju. Ani jak zemřela.“

„Umřela na rakovinu, už jsem ti to říkal,“ řekl našťavaně, otočil se a odešel do ložnice.

Opravdu ji nesrazilo auto? Proč si myslím, že ano?

Zbytek dne se nesl ve znamení nálady pod psa. Nudil jsem se. A jediné, co mě zajímalo, byla ta věc ve sklepě a máma. Nakonec se nade mnou den smíloval a propůjčil místo noci.

Usínal jsem dlouho. Na obloze zářil úplněk a podezřele mi nahlížel do pokoje. Převaloval jsem se a přišlo mi, že zvenku jde do pokoje nějak moc světla. V hlavě se mi honily myšlenky a má mysl se nacházela někde mezi realitou a světem snů. Viděl jsem temný hrad a slyšel chrastění klíčů. Po hradbách se procházel klíčník. Nevím proč, ale poblíž stál maják, který středověkou stavbu neustále osvětloval. Jeho světlo se probojovávalo skrze úzká okna dovnitř a já kamsi šel. Za hlasem.

„Sama. Klíče. Strach.“

Ten hlas se mi zdál povědomý.

„Hodně let sama.“

Běžel jsem po hradě chodbami a hledal, odkud hlas přichází.

„Ty jsi mi chtěl pomoci. Kdysi,“ znělo odněkud zespoda. Jenže nikde jsem nespatriil schody dolů nebo nějaký poklop, který by odhalil žebřík. Utíkal jsem po chodbách hradu jako pominutý a měl vztek, že nenalézám možnost, jak se dostat níž.

„Pomoz mi znovu. Prosím, potřebuju tě. Klíče, nezapomeň na klíče.“

Maják znovu osvětlil prostor a já schytl paprsek světla přímo do tváře.

Probuzení, nebo ne?

Moje oči spočinuly na okně, kterým dovnitř stále svítíl měsíc. Pruh světla ve tmavém pokoji vypadal tajemně. Zadíval jsem se do rohu místnosti.

Mohla to být pravda, nebo ne?

Spal jsem, nebo již nikoliv?

Ve tmě se rýsovala tmavá postava. Cítil jsem na sobě něčí pohled. Lekl jsem se. Chvilku trvalo, než jsem se dokázal znovu tím směrem podívat. Stála tam. Ne vyšší než já. Nehýbala se, ale slyšel jsem její dech. Sáhnuł jsem na noční stolek vedle postele a nahmatal baterku. Než mě poslali do léčebny, chodil jsem s ní potají do sklepa...

Silueta se nepohnula. Posvítíl jsem na ni.

Chtěl jsem leknutím zakřičet, ale hlasivky selhaly, a tak jsem jen otevřel ústa v němé hrůze a díval se na osobu, která nezmizela, ponechala mi možnost si ji prohlédnout. Byla to žena. Stála nehybně v roztrhané noční košilce. Ihned mě zarazilo, jak moc je špiňavá, má dlouhé nehty a celkově pohublou postavu. Její vlasy vypadaly, jako by nikdy nepoznaly hřeben, a propadlé tváře vyvolávaly pocit soucitu, a zároveň

odporu. Nejvíc mě zaujaly oči. Díval jsem se na tu nejsmutnější ženu na světě.

Náhle zmizela.

4

Do svítání jsem už neusnul a každou chvíli svítil baterkou po celém pokoji. Táta ráno odjel na vyšetření k doktorovi. Nevím s čím, řekl mi jen, že se vrátí až odpoledne.

I když jsem věděl, že bych neměl, šel jsem do tátovy ložnice. Zajímalo mě, jestli nenajdu nějaké matčiny fotky. Jenomže jsem je neviděl ani na nočním stolku, ani na policích a ani nikde jinde. Stála tu jen moje fotografie. Mohlo mi na ní být sedm let.

Proč právě tuhle starou? Proč ne i nějakou novější? Jasně, v osmi jsem objevil Škvíru. Stal se ze mě blázen.

Prohledal jsem noční stolek i zásuvky v pracovním stole. Zbývala skříň, ve které měl oblečení, ložní prádlo, věci na šití. Dole pod náhradním povlečením jsem něco našmátral. Malá truhlička. Otevřel jsem ji a spatřil, co jsem hledal. Matčiny fotografie.

Byla moc krásná a její úsměv musel s muži dělat divy. Vůbec se nedivím, že se do ní táta zamiloval.

Tak proč je má schované? Nebo spíš odložené?

Ještě další otázky vyvolala největší z fotek. Zarámovaná, aby mohla stát na stolku. Na sklo táta napsal červenou fixou: „Mrzí mě to.“

Neměl jsem z toho vůbec příjemný pocit.

Co to znamená? Mrzí ho, že o ni přišel? Proč tedy všechny fotky uložil v truhlici a tu schoval do skříně?

Snažil jsem se vše uklidit zpátky na své místo. Chtěl jsem se ho na všechno zeptat, tak hlavně, aby nezjistil, že jsem se mu tady přehraboval.

Už cestou z ložnice jsem uviděl tátu stát před barákem. Vyšetření bylo buď velmi rychlé, anebo na ně vůbec nešel. Stál na chodníku před oknem a povídal si se sousedem. To mě překvapilo, protože s Hynkem se táta nikdy moc nebavil a měl jsem za to, že se vyloženě nemají rádi. Zaujatě debatovali a vypadali, že jde o něco vážného. Po chvilce se rozloučili a já slyšel, jak táta otvírá dveře do domu.

„Myslel jsem, že se s Hynkem nesnášíte. Vždycky jsi o něm mluvil jako o blbcovi.“

„Tys nás šmíroval?“ zeptal se táta nepříjemným tónem.

„Ne, zrovna jsem vás zahlédl z kuchyně.“

„Jen jsme probírali všední věci. Jednou za čas, když se potkáme, tak pokecáme. Je to náš soused, tak ho nebudu přece úplně ignorovat,“ řekl klidněji, ale v obličejí měl napětí. Rozhodně mi nepřipadalo, že by se bavili jen o počasí nebo o tom, jak se kdo má.

„Aha. Proč si pamatuju, že jsi ho nesnášel?“

„Ne, že bych ho nesnášel, ale... Než jsem si vzal tvou matku, tak se o ni snažil.“

To bylo možná poprvé, co táta něco řekl v souvislosti s mámou.

„Takže spíš nesnášel on tebe.“

„Hlavně byl tak vlezlej, že koupil barák hned naproti.“

„Proč se s ním potom bavíš?“

„Protože mi pomohl.“

„S čím ti pomohl?“

„Vyzvídáš jak malej kluk. Už mě to nebaví. Dej mi pokoj,“ řekl nakvašeně a zalezl do ložnice. A to jsem si myslel, že si s ním pořádně popovídám.

Ve vzduchu viselo příliš mnoho otázek. Sotva jsem vstoupil do domu, jako by mě začalo dohánět vše, co

mě kdy tížilo. Škvíra, máma, táta, moje minulost. Sedl jsem si v pokoji na postel a vzal si pravidelnou dávku prášků. Bez nich bych měl zase ty hrozné stavy. Halucinace a hlasy. Bez prášků jsem byl blázen.

Lehl jsem si a pomalu upadal do spánku. Mozek si potřeboval odpočinout.

Něco jsem zaslechl. Nějaké šustění. Chtěl jsem se podívat, ale okolo mě panovala dokonalá tma. Sáhl jsem po baterce a rozsvítil ji. Nic. Nefungovala. Muselo být zataženo, protože po měsíci, který mi jinak pravidelně svítil do okna, nebylo ani stopy. Zase cosi zašustilo a pohnulo se. Nahmatal jsem mobil a zmáčkl tlačítko. Nic. Pořád nekonečná tma. Napadla mě hrůzná myšlenka. Oslepl jsem. Zřetelně jsem slyšel cizí dech. Chtělo se mi křičet, ale nešlo to. Přišel jsem i o hlas?

Kroky. Vstoupil někdo třetí, ale neslyšel jsem, že by se otevřely dveře do pokoje.

„Tady seš, ty svině,“ zaburácel tmou hrubý mužský hlas a já se otrásl.

„Au, prosím... prosím...“

„Furt jen prosíš. Na to jsi měla myslet dřív. Ale vidíš to, stejně jsi moje,“ smál se muž a zazněl mlas-kavý zvuk. Poté rána, a já pochopil, že žena, jíž patřil druhý hlas, dostala úder, po kterém spadla na zem.

„Prosím... nemlat' mě. Budu ti po vůli.“

„Kdo by tě chtěl, ty špíno. Smrdíš jak prase. Nebavíš mě, už s tebou není sranda,“ řekl znechuceně muž a slyšel jsem, jak se jeho kroky vzdalují. Pak zabouchl dveře.

Jenže já mám dveře kousek od postele, tyhle musí být dál. Kde to jsem?

Žena plakala a mně to lámalo srdce. Její neštěstí mě doslova drtilo. Chtěl jsem k ní promluvit, ale

chyběl mi hlas. Po chvílce promluvila ona: „Nikdy to neskončí. Tolik let.“

Její smutek se do mě zarýval. Tolik jsem si přál jí pomoci. Pak jako by promluvila přímo ke mně: „Tma, strach... sama... pomoz mi. Řešení jsou klíče.“

Potom jsem procítl. Otevřel jsem oči a pocítil neskutečnou úlevu. Viděl jsem, oči fungovaly. Byl to zlý sen, ale také další vzkaz. Moc Škvíry mě ovládala. Je tu, proto ty sny. Musím na to přijít. Musím zjistit, co je za Škvírou!

* * *

Nevyspání není nikdy příjemné a mě navíc příšerně bolela hlava. Táta zase odjel. Byl jsem tomu i docela rád, protože v jeho přítomnosti jsem se necítil příliš dobře. Přišel mi jako cizinec. Ač jedné krve, byli jsme si na kilometry vzdálení. Pil jsem čaj a přemýšlel, co dál. Zůstat tu mi nepřipadalo jako dobrý nápad. Měl bych zase odejít. Ale nejdřív musím vyřešit tu věc se Škvírou.

Šel jsem se na ni podívat. Pořád tam byla, jako by se jednalo o životní jistotu. Ne, nedokázal jsem se od ní oprostít. Potřeboval jsem zjistit, co za ní je. Nejen potřeboval, musel jsem, užíralo mě to zevnitř. Bylo to něco osudového. Dokud to nevyřeším, nikdy se neposunu v životě dál.

Chtělo to informace. Já si z dětství pamatoval jen útržky a zdánlivě nesouvisející myšlenky. Rozhodl jsem se poprosit o radu sousedy.

Přece musí být nějaká možnost, jak se dostat do místnosti za Škvírou.

Zazvonil jsem u Hynka a asi minutu čekal. Slyšel jsem, jak jde ke dveřím, protože stejně jako vždy chrastil. Pořád mi vrtal hlavou ten jeho rozhovor

s tátou. Řešili něco hrozně důležitého a já bych rád věděl co.

„Ahoj, co potřebuješ?“ zeptal se, když otevřel dveře. Týkal mi. Však mě znal odmalička.

„Dobry den, chtěl jsem se jen zeptat, zda si nepamatujete, že by se v našem domě nebo v tom vedlejším zazdíval sklep, nebo jestli tam nemůže být nějaká tajná místnost.“

Jakmile jsem větu dořekl, uvědomil jsem si, jak naivně musí znít. Jenže já hledal jakoukoliv informaci, která by mě dovedla k pravdě o místě za Škvírou.

„Pamatuju, že ses mě na to ptal už jako kluk. Řeknu ti to samý. Nevím nic. Ty baráky tam stojí od tý doby, co jsem živ, a že by se mi někdo svěřoval s plány, to fakt ne.“

„Nemám něco vyřídit tátovi?“ zeptal jsem se schválně. Zajímala mě Hynkova reakce.

„Ne, proč? On mi chce něco vyřídit? Já myslím, že jsme si všechno už řekli.“ Hynek odpovídal klidně, ale zamračil se.

„Dobře, tak děkuju a omlouvám se, že jsem obtěžoval.“

„Měj se,“ řekl Hynek, zavřel dveře a chrastivě odešel do hloubi svého domu. Choval se slušně, ale podle tónu hlasu bylo jasné, že pospíchal a chtěl, abych co nejdřív vypadl.

Zamířil jsem k sousedům, jejichž dům se napojoval na náš. Místnost za Škvírou musí být pod jejich domem. Paní Šelichová pro mou prosbu pochopení neměla.

„Vy chcete, abych vás pustila do svého domu a nechala vás šmejdit ve sklepech? Vy jste se asi zbláznil!“

Ano, asi ano.

Chvilku na mě hleděla a pak řekla: „Nechtěla jsem se vás dotknout, ale nepřijde vám to na hlavu padlý? Byl jste tady už jako dítě a tehdy jsme vám sklep ukázali. Viděl jste, že tam nic není.“

„Hm. A paní Šelichová... nevíte, jak to bylo s mou mámou?“

„Na to se zeptejte svého otce.“

„Je to pro něj dost bolestivé a nechce o tom mluvit.“

„Co přesně chcete vědět?“

„Co se stalo, jak dlouho byla nemocná a—“

„Nebyla nemocná,“ řekla klidně paní Šelichová, aniž by tušila, jak moc mě vyvedla z míry.

„Nebyla nemocná?“

„Ne, pohádala se s vaším otcem a odešla. Druhý den ji srazilo auto. Váš otec si to pořád dával za vinu.“

„Pohádali? Odešla?“

„Vy to nevíte? Vaši rodiče se těch posledních pár let spolu neustále hádali, věděla o tom celá ulice.“

To mě šokovalo. „Dě-děkuju vám. Moc vám děkuju. Mohl bych se přece jen podívat do sklepa? Zabere to minutku...“

„Ne! Dejte se dohromady. Vašemu otci jste zbyl jen vy,“ řekla Šelichová a zavřela mi před nose.

Řekla mi Šelichová pravdu? Opět se otevřela otázka toho, jak máma zemřela. Auto, nebo nemoc? Lhala mi sousedka, nebo táta?

Když se vrátil, nechodil jsem kolem horké kaše.

„Jak to bylo s mámou?“ vyhrkl jsem na něj.

„Říkal jsem ti to. Víc vědět nepotřebuješ.“

„Chci pravdu! Byla nemocná, nebo ji zajelo auto?“

„A je to opravdu tak důležitý?!“ zařval otec. „Je prostě pryč! A místo toho, abys byl dobrým synem, tak čumíš ve sklepe do zdi!“

„Prý jste se chtěli rozvést.“